

Εξώφυλλο

ISSN: 2944-9391

Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ▪ ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2023 ▪ ΤΕΥΧΟΣ #266

ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΤΑΞΙΔΙΑ
ΜΠΕΡΓΚΑΜΟ, ΠΟΛΛΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ
ΑΠΟ ΕΝΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ

ΜΙΑ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
ΜΕ ΤΟΝ ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ

Η ΒΔΟΜΑΔΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ, ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Οι πιο διαβασμένες ειδήσεις στον Τύπο Ιωαννίνων,
τη βδομάδα που πέρασε

1 Ανοιχτή συναυλία του Θ. Παπακωνσταντίνου στα Γιάννενα

Ο ΘΑΝΑΣΗΣ Παπακωνσταντίνου επιστρέφει στα Γιάννενα για μια συναυλία, στις 29 Σεπτεμβρίου, στις 21:00, στο υπαίθριο θέατρο της ΕΗΜ.
<https://typos-i.gr/article/anoixth-synaylia-toy-8-papakwnstantinou-sta-giannena>

2 Μια υποψήφια σε... δύο συνδυασμούς

ΜΙΑ... ΥΠΟΨΗΦΙΑ δεν ανακρύχθηκε υποψήφια σύμβουλος από το Πρωτοδικείο Ιωαννίνων. Η συγκεκριμένη «υποψήφια» δηλώθηκε τόσο ως υποψήφια σύμβουλος Δημοτικής Κοινότητας Μαρμάρων με την παράταξη «Ιωάννινα_2023» όσο και ως υποψήφια σύμβουλος Δημοτικής Κοινότητας Ιωαννιτών με την παράταξη «Ενότητα Πολιτών».
<https://typos-i.gr/article/mia-yropshfia-se-dyo-syndyasmoy>

3 Γιάννενα-βοήθεια στους πλημμυροπαθείς: Πού, ποιοι, πότε και πώς

ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ των Ιωαννίνων κινητοποιήθηκαν ήδη, συγκεντρώνοντας βοήθεια σε είδος και χρήμα για τους πλημμυροπαθείς της Θεσσαλίας.
<https://typos-i.gr/article/giannena-bohθεια-stoys-plhmyropaheis-roy-roioi-pote-kai-pws>

4 Συναυλία Σω- κράτη Μάλαμα στα Γιάννενα

<https://typos-i.gr/article/synaylia-swkrath-malama-sta-giannena>

Αν σας **αρέσει** ο Τύπος Ιωαννίνων, μπορείτε να τον **στηρίξετε**

Ο Τύπος Ιωαννίνων typos-i.gr μπαίνει στα 7 χρόνια ζωής. Το καλοκαίρι του 2023 θα τα κλείσουμε.

Μέχρι σήμερα, οι εργαζόμενοι-ες του Τύπου έχουμε καταφέρει πράγματα που συνήθως χρειάζονται πολύ περισσότερο χρόνο για να γίνουν:

Εδώ μπορείτε να διαβάσετε τις ειδήσεις, γνωρίζοντας ότι θα βρείτε αναλυτικά, έγκυρα στοιχεία, χωρίς «φτηνά κόλπα», με σεβασμό στο αναγνωστικό κοινό, αλλά και σε όσους-ες είναι αποδέκτες της κριτικής.

Οι καιροί είναι δύσκολοι για όλους και όλες. Είναι και για εμάς.

Οι καιροί δεν είναι εύκολοι για ένα ανεξάρτητο μέσο ενημέρωσης, αυτοδιαχειριζόμενο, με κανονικές θέσεις εργασίας, από το οποίο ζούνε -ως μοναδική δουλειά- οι εργαζόμενοι-ες του.

Τι σας αφορούν αυτά; Μπορεί και τίποτα.

Αν όμως νιώθετε ότι σας αφορούν, υπάρχει η δυνατότητα να στηρίξετε τον Τύπο Ιωαννίνων.

Μπορείτε να διαλέξετε κάποια από τις συνδρομές που παρέχονται μέσω της πλατφόρμας Patreon.

Οι συνδρομητές-τριες, μέσω της πλατφόρμας, **έχουν**

πρόσβαση σε υλικό που δεν κυκλοφορεί στο site ή μπορούν να διαβάσουν πρώτα, πχ το Εξώφυλλο, εκεί, πριν αυτό κυκλοφορήσει.

Επίσης, **συμμετέχουν αυτόματα σε κληρώσεις για εισιτήρια θεαμάτων** στην πόλη των Ιωαννίνων.

Κάθε **καινούργια συνδρομή, συνοδεύεται από ένα αντίτυπο του βιβλίου «Οι αποστάτες, τα ρέντζελα και οι δήμαρχοι»**.

Αν το αποφασίσετε, η διαδικασία είναι απλή: Ακολουθείτε τον σύνδεσμο: https://www.patreon.com/TyposI?fan_landing=true

- Φτιάχνετε έναν λογαριασμό (με τον κλασικό τρόπο, mail-κωδικός)
- Διαλέγετε τη συνδρομή
- Πληρώνετε με κάρτα ή paypal

Κατόπιν, μπορείτε να παρακολουθείτε τη συνδρομή σας (και το αποκλειστικό υλικό, τις προσφορές κ.λπ.), είτε από το λογαριασμό σας στο patreon, είτε από την εφαρμογή του patreon, για κινητά.

Εκτός του patreon, ένας ακόμα τρόπος ενίσχυσης είναι το paypal

Εδώ, μπορείτε να καταθέσετε κάποιο ποσό: [paypal.me/sxhna](https://www.paypal.com/txhna)

Ακόμα όμως και δεν κάνετε τίποτα από όλα αυτά, και πάλι ευχαριστούμε για όλα.

ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΤΑΞΙΔΙΑ

Μπέργκαμο, πολλά περισσότερα από ένα αεροδρόμιο

Ένα ταξίδι δεν είναι απλώς μια μετάβαση. Είναι γνωριμία με τόπους και ανθρώπους, είναι ιδέες, είναι εμπειρίες, είναι εικόνες και εντυπώσεις, είναι έμπνευση. Κάθε ταξίδι συνδέεται με μια πλούσια θεματολογία: από την τουριστική βιομηχανία μέχρι τις συγκοινωνίες, από τη γεωγραφία μέχρι την ιστορία, από τη λογοτεχνία μέχρι την τέχνη και από την οικονομική και κοινωνική οργάνωση μέχρι την οικολογία.

Στο πλαίσιο συνεργασίας του με τον «Τύπο Ιωαννίνων», ο Γιάννης Παπαδημητρίου, δικηγόρος και ένας άνθρωπος με μεγάλη διαδρομή στην πολιτική ζωή του τόπου και στα κινήματα, γράφει «για τα δικά μας ταξίδια», για περισσότερο ή λιγότερο γνωστούς προορισμούς, για τόπους που έχει επισκεφθεί ή σκοπεύει να επισκεφθεί. Και πάντα με την ιδιαίτερη αυτή ματιά του, που βάζει στο επίκεντρο τον ταξιδιώτη και όχι τον τουρίστα. Πρώτος προορισμός, το Μπέργκαμο.

[ΤΟΥ **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**]

Ο πολύς κόσμος άκουσε για το Μπέργκαμο, όταν βυθίστηκε στη δίνη του covid με εικόνες ανθρωπιστικής τραγωδίας αλλά και συγκλονιστικής αλληλεγγύης. Κάποιοι ποδοσφαιρόφιλοι γνωρίζουν επίσης την ομάδα της πόλης, την Αταλάντα, που πρωταγωνιστεί τα τελευταία χρόνια και πέρυσι φιλοδώρησε και τον Ολυμπιακό. Τέλος, παρόλο που το Όριο αλ Σέριο, το αεροδρόμιο της πόλης, είναι το τρίτο σε κίνηση στην Ιταλία (με 13 εκατομμύρια

μετακινήσεις το 2022), οι περισσότεροι το χρησιμοποιούν απλώς για να κατευθυνθούν στο Μιλάνο, που απέχει μόλις 45 χιλιόμετρα.

Κι όμως, ακόμα κι αν ο Σταντάλ ήταν υπερβολικός, όταν την αποκάλεσε «το ομορφότερο μέρος της γης», η πόλη των 120.000 Μπεργκαμάσκων είναι ένα από τα κρυμμένα στολίδια της Βόρειας Ιταλίας.

Στην πραγματικότητα πρόκειται για δύο πόλεις σε μία: την πάνω πόλη (citta alta), που είναι χτισμένη σ' ένα λόφο στα πρόθυρα των Οροβιανών Άλπεων, νότιου πα-

ρακλαδιού της κεντρικής οροσειράς, και την κάτω πόλη (citta bassa), που ξανοίγεται προς τη μεγάλη λομβαρδική πεδιάδα.

Δύο πόλεις πολύ διαφορετικές αλλά και συνδεδεμένες μεταξύ τους όχι μόνο από την Ιστορία αλλά και με ένα πυκνό δίκτυο δρόμων και σκαλοπατιών, με τη δική του ονομασία το καθένα. Φυσικά μόνο για το κατέβασμα! Για την άνοδο προτιμήστε είτε το λεωφορείο είτε το γραφικό τελεφερίκ, που άρχισε να λειτουργεί το 1887. Το φυσικό σκηνικό συμπληρώνουν τα δύο ποτάμια, ο Μπρέμπιο και ο Σέριο,

που, αφού έχουν διασχίσει τις στενές κοιλάδες τους, πλαισιώνουν από τις δύο πλευρές το Μπέργκαμο.

Η πάνω πόλη, αρχικά κελτικός οικισμός, από τον οποίο κατάγεται και η ονομασία της πόλης, αποικήθηκε συστηματικά από τους Ρωμαίους και ανέκαμψε γρήγορα από την καταστροφή της από τον Αττίλα. Η ιστορική μοίρα της σφραγίστηκε από τη θέση στο μεταίχμιο μεταξύ βουνού και κάμπου, που της εξασφάλισε μέχρι σχετικά πρόσφατα το μονοπώλιο των ανταλλαγών μεταξύ των ορεινών και των πεδινών οικονομιών. Ως εκ τούτου επεκτάθηκε και στην πεδιάδα, όπου στη συνέχεια συντελέστηκε η μεγάλη εκβιομηχάνιση του 20ου αιώνα.

Το κεντρικό κομμάτι της κάτω πόλης είναι ένα όμορφο σύνολο με ενδιαφέροντα κτίρια, κήπους και πεζόδρομους, που σχεδιάστηκε πολεοδομικά από τον αρχιτέκτονα Πιατσεντίνι με τις αρχές του λεγόμενου «μοντέρνου ορθολογισμού». Ωστόσο το μάτι αιχμαλωτίζεται από τη θέα της citta alta στο βάθος, από μια εικόνα πύργων, καμπαναριών και τρούλων περικυκλωμένων από τα βενετσιάνικα τείχη του 16ου αιώνα, που το 2017 εντάχθηκαν στη λίστα της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της Unesco.

Είναι χαρακτηριστικό ότι η ιστορία του Μπέργκαμο συνδέεται κυρίως με τη Βενετία παρά με το πολύ κοντινότερο Μιλάνο, τουλάχιστον μέχρι το 1797, που ο Ναπολέων κατέλυσε τη Γαληνοτάτη Δημοκρατία.

Μέσα από τα τείχη η εικόνα είναι εξίσου εντυπωσιακή. Ο επισκέπτης αντικρύζει ένα πλούσιο απόθεμα τέχνης και αρχιτεκτονικής, μεσαιωνικό, αναγεννησιακό και μπαρόκ, με πλατείες και λιθόστρωτα σοκάκια, βίλες, σπίτια, αρκετά εν μέρει ξύλινα, και εκκλησίες. Αργά ή γρήγορα ο δρόμος τον φέρνει στις δύο γειτονικές πλατείες, την παλιά πλατεία (piazza vecchia) - μια από τις πιο θεατρικές της Ιταλίας, που μάγεψε και τον Λε Κορμπυ-

ζέ -, που αποτελούσε το διοικητικό κέντρο της βενετικής εξουσίας, και το θρησκευτικό κέντρο, την πλατεία του καθεδρικού, όπου όμως αυτός επισκιάζεται από τη Σάντα Μαρία Ματζόρε, μια εκκλησία ρομανικού ρυθμού με μπαρόκ διακόσμηση στο εσωτερικό, που φιλοξενεί και τον τάφο του συνθέτη του 19ου αιώνα Γκαετάνο Ντονιτσέτι.

Ο Ντονιτσέτι, που υπήρξε γέννημα-θρέμμα της πόλης, δεν είναι το μοναδικό αποδεικτικό στοιχείο για το καλλιτεχνικό της κλίμα. Στο Μπέργκαμο γεννήθηκε το θεατρικό είδος της Κομέντια ντελ Άρτε και ο μεσαιωνικός χορός Μπεργκαμάσκα και άνθησε η σχολή ζωγραφικής με το ίδιο όνομα.

Ένα ακόμη ταφικό μνημείο βρίσκεται στη γωνία της εκκλησίας, στην καπέλα (παρεκκλήσι) Κολεόνι, που φέρει το όνομα του διδάσκαλου στην εποχή του αρχηγού των μισοθροονικών στρατευμάτων της Βενετίας και χτίστηκε ως μαυσωλείο πριν από τον θάνατό του.

Μην παραλείψετε και μια στάση και στο καφέ Τορκουάτο Τάσο, κέντρο επαναστατικών συζητήσεων και ζυμώσεων από τον 16ο αιώνα. Στην πάνω πόλη η τιμή της γης είναι από τις πιο ακριβές της Λομβαρδίας και η περιοχή έχει προσελκύσει κατοίκους με τα ανάλογα εισοδήματα.

Για μια θέα της πάνω πόλης από ψηλότερα υπάρχουν δύο επιλογές: είτε το ανέβασμα στον πύργο Καμπανόνε είτε ένα δεύτερο τελεφερίκ προς τον λόφο του Σαν Βιτζίλιο. Αυτός ο τελευταίος ήταν και ο αγαπημένος προορισμός του, μετέπειτα νομπελίστα, συγγραφέα Έρμαν Έσσε κατά τη διαμονή και περιπλάνησή του στο Μπέργκαμο το 1913.

Υπάρχουν πολλά ακόμη να κάνει κανείς εδώ: να περπατήσει τον δρόμο κατά μήκος των τειχών της πάνω πόλης ή να προτιμήσει τον κεντρικό της με τα (ακριβά) καταστήματα, εστιατόρια και μπαρ, να επισκεφτεί την εξαιρετική Πινακοθήκη της Ακαδημίας Καράρα,

να δοκιμάσει ραβιόλια γεμιστά με κρέας ή κέικ με πολέντα (καλαμποκάλευρο) με γέμιση μαρμελάδας και σοκολατένια πουλιά στην κορυφή, να πάρει το τραμ μέχρι το Αλμπίνο ψηλά στην κοιλάδα του Σέριο.

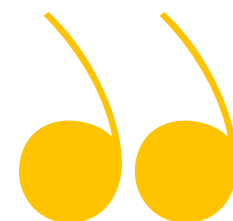
Και λίγο μακρύτερα, να επισκεφθεί τη λίμνη Ιζέο στο δρόμο για την Μπρέσια ή να επιλέξει το Κρέσπι ντ' Άντα, το «χωριό των εργατών», που χτίστηκε στη συμβολή των ποταμών Μπρέμπιο και Άντα από τους ιδιοκτήτες της υφαντουργίας Κρέσπι για να στεγάσει τους εργαζόμενους, αναπαράγοντας την ιεραρχία της εργασιακής πυραμίδας στους τύπους των κτισμάτων, και είναι επίσης ενταγμένο στη λίστα Unesco.

Ωστόσο, το ερέθισμα γι' αυτό το πρώτο ταξίδι υπό τη φιλόξενη σκεπή του τυρος-ι μου το δίνει το ετήσιο φεστιβάλ «Οι μαιτρ του τοπίου» (I Maestri del Paesaggio), από τις 7 μέχρι τις 24 Σεπτεμβρίου. Πρόκειται για τη δωδέκατη διοργάνωση στην ιστορία του θεσμού, που έχει εξελιχθεί σ' έναν από τους πιο επιδραστικούς παγκοσμίως στην προώθηση της κουλτούρας του τοπίου και του αστικού πρασίνου. Μεγάλη πολυτέλεια, θα μου πείτε, για τα γούστα του Έλληνα ταξιδιώτη ή για τον προγραμματισμό των εγχώριων δημοτικών αρχών. Η διοργάνωση, με κεντρικό σύνθημα «μεγαλώστε μαζί-μεγαλώστε πράσινα», φιλοξενεί πολλές εγκαταστάσεις, εκθέσεις, διαλέξεις και σεμινάρια και δίνει μεγάλη έμφαση στην εκπαίδευση των νέων αρχιτεκτόνων. Ίσως το Μπέργκαμο να είναι κατάλληλος τόπος για να συζητηθεί η σχέση της αρχιτεκτονικής με τη φύση, τον πολιτισμό αλλά και την ομορφιά.

Το φεστιβάλ θα κλείσει με τη μεγάλη Διεθνή Συνάντηση Τοπίου και Κήπου, το διήμερο 22-23 Σεπτεμβρίου, με τη συμμετοχή 650 αρχιτεκτόνων και σχεδιαστών τοπίου και κήπων, βοτανολόγων και κηπουρών. Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα της διοργάνωσης www.landscapefestival.it.

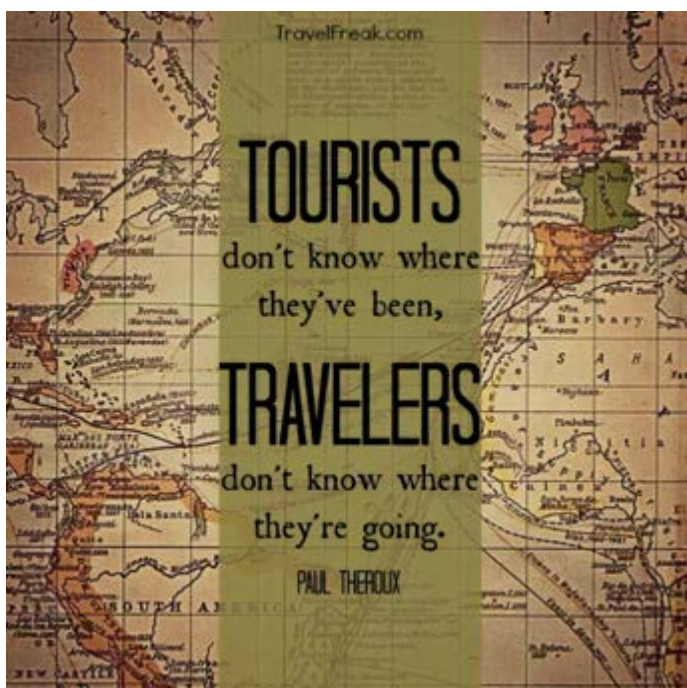
Το ερέθισμα γι' αυτό το πρώτο ταξίδι υπό τη φιλόξενη σκεπή του τυρος-ι μου το δίνει το ετήσιο φεστιβάλ «Οι μαιτρ του τοπίου» (I Maestri del Paesaggio), από τις 7 μέχρι τις 24 Σεπτεμβρίου. Πρόκειται για τη δωδέκατη διοργάνωση στην ιστορία του θεσμού, που έχει εξελιχθεί σ' έναν από τους πιο επιδραστικούς παγκοσμίως στην προώθηση της κουλτούρας του τοπίου και του αστικού πρασίνου

ΚΑΙ ΚΑΠΟΙΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

■ Το αεροδρόμιο Όριο Αλ Σέριο είναι από τους μεγάλους κόμβους της Ryanair, η οποία δρομολογεί πτήσεις από/για πολλούς ελληνικούς προορισμούς. Ανάμεσα σ' αυτούς η Αθήνα, η Θεσσαλονίκη και, κατά τη θερινή σαιζόν, η Κέρκυρα και το Άκτιο. Κάποιες άλλες εταιρίες πετάνε το καλοκαίρι και προς νησιά του Αιγαίου.

■ Το αεροδρόμιο απέχει από το Μπέργκαμο μόλις 5 χιλιόμετρα και 15 λεπτά με την τοπική συγκοινωνία.

Κλιματικό σύμφωνο: φιλόδοξο, αναγκαίο, δύσκολο

[ΤΗΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΑΓΓΕΛΗ]

Στις 14 Σεπτεμβρίου, ο δήμαρχος Ιωαννίνων Δημήτρης Παπαγεωργίου και ο αντιδήμαρχος Έργων Γιώργος Αρλέτος βρέθηκαν δίπλα στη λίμνη, στην πλατεία Μαβίλη, και με φόντο τον μικρό πλάτανο ανακοίνωσαν την επικείμενη υποβολή του κλιματικού συμφώνου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ένα καθοριστικό βήμα, ομολογουμένως, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Αποστολής για τις 100 Κλιματικά Ουδέτερες και Ξυπνες Πόλεις έως το 2030.

Μαζί τους η ειδική σύμβουλος του δημάρχου Κατερίνα Βίνη που ανέλαβε να εξηγήσει ενώπιον των καμερών πόσες μεγάλες ευκαιρίες έχουν τα Γιάννενα –θυμίζοντας ότι η ένταξη των Ιωαννίνων στις 100 πόλεις της Ε.Ε. έγινε τον Απρίλιο του 2022, όταν ζούσε ο Μωυσής Ελισάφ-, και ότι υπάρχει «στοιχειοθετημένο σχέδιο δράσεων» όπως και ότι το συνολικό κόστος για τη μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα για την πόλη αναμένεται να ξεπεράσει το 1 δις ευρώ.

Σημαντικό κομμάτι της όλης διαδικασίας ήταν και είναι η συμμετοχή φορέων και πολιτών. Σε επικοινωνιακό επίπεδο, η δημοτική αρχή Ιωαννίνων επέλεξε κάτι ατυχές: Να ανακοινώσει την υποβολή του κλιματικού συμφώνου στην Ε.Ε., μοναχικά... Χωρίς να έχει στο πλευρό της εκπροσώπους φορέων, χωρίς να υπογραμμίσει τη σημασία του «όλοι μαζί». Κάτι που δεν έκαναν άλλες πόλεις της Ελλάδας, όπως η Θεσσαλονίκη και η Καλαμάτα, με τις δημοτικές αρχές να πραγματοποιούν μεγάλες εκδηλώσεις, στις οποίες παρουσιάστηκε και το περιεχόμενο του κλιματικού συμφώνου.

Στην περίπτωση των Ιωαννίνων, η δημοτική αρχή επέλεξε να δώσει στη δημοσιότητα μόνο τους βασικούς άξονες του συμφώνου. Και γενικότερα υπάρχει έντονος προβληματισμός κατά πόσο η δημοτική αρχή έχει καταφέρει να κάνει διάχυση των στόχων και των δεσμεύσεων στη βάση της κοινωνίας αυτόν τον ενάμιση χρόνο. Στην επίσημη ιστοσελίδα του εγχειρήματος, υπάρχουν κάποιες επιστολές υποστήριξης από φορείς, που μένει να φανεί αν είναι τυπικές ή όχι, ενώ σε πιο προχωρημένο επίπεδο έχει ανακοινωθεί μόνο ένα μνημόνιο συνεργασίας με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ηπείρου.

Καταρχάς, ας δούμε πού αποσκοπεί η Αποστολή των 100 Κλιματικά Ουδέτερων και Ξυπνων Πόλεων έως το 2030: Στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου επιτυγχάνεται με την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα με φυσικό τρόπο, όπως είναι το έδαφος και τα δάση, και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε κάποιους τομείς.

Σύμφωνα με το κλιματικό σύμφωνο που υποβάλλεται στην Ε.Ε., ο Δήμος Ιωαννίνων παρουσιάζει ετησίως περίπου 377.000 τόνους ισοδύναμου CO₂ ανά έτος (με έτος αναφοράς μετρήσεων το 2019). Ο σχεδιασμός αποσκοπεί στη μείωση κατά 80-90% των ανθρακικών εκπομπών έως το 2030 σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση του Δήμου Ιωαννιτών. Ο Δήμος Ιωαννιτών θα πρέπει δηλαδή να βρει αντιστάθμισμα για τουλάχιστον 300.000 τόνους ισοδύναμου CO₂. *

Στο Σχέδιο Δράσης Βιώσιμης Ενέργειας (ΣΔΒΕ), το οποίο είχε εκπονηθεί από την

προηγούμενη δημοτική αρχή του Θωμά Μπέγκα, με τη νυν και απερχόμενη δημοτική αρχή να το επικαιροποιεί τον Οκτώβριο του 2018, είχαν καταγραφεί 552.427 τόνοι CO₂, με έτος αναφοράς το 2014. Όπως σημειώνεται στο ΣΔΒΕ, απογράφηκαν οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (προσοχή: όχι ισοδύναμο του διοξειδίου του άνθρακα) λόγω κατανάλωσης ενέργειας (ηλεκτρισμός, πετρέλαιο θέρμανσης και κίνησης, βενζίνη, LPG, βιομάζα) εντός του Δήμου, βάσει των οδηγιών που ίσχυαν τότε.

Οι αποκλίσεις μεταξύ των δύο σχεδίων είναι ένα ζήτημα προς διερεύνηση. Όσον αφορά στις προτεινόμενες δράσεις του κλιματικού συμφώνου, αυτές είναι πολλές. Και όχι, η καθεμία δεν είναι κοστολογημένη. Τουλάχιστον όχι σε αυτό το κλιματικό σύμφωνο που κατατέθηκε προς έγκριση στο Δημοτικό Συμβούλιο Ιωαννίνων στις 13 Σεπτεμβρίου.

«Η κοστολόγηση των δράσεων θα γίνει σε συνεργασία με την Ομάδα Μετάβασης στην Κλιματική Ουδετερότητα και το

Υπουργείο Περιβάλλοντος. Το συνολικό κόστος για την μετάβαση στην Κλιματική Ουδετερότητα για την πόλη των Ιωαννίνων αναμένεται να ξεπεράσει το 1 δις σε επενδύσεις από ιδιωτικούς και ευρωπαϊκούς/κρατικούς πόρους» επισημαίνεται στο σύμφωνο.

Ένα δις σημαίνει ότι ο Δήμος Ιωαννιτών μπορεί και πρέπει να απορροφήσει μέσα στα επόμενα επτά χρόνια κονδύλια που αντιστοιχούν σε δύο ΕΣΠΑ για την Ήπειρο! Ένα πραγματικό πολύ φιλόδοξο, οικονομικό πρότζεκτ, αν λάβει κανείς υπόψη ότι τα τελευταία επτά χρόνια ο Δήμος (μαζί με τα νομικά πρόσωπα και τις δημοτικές επιχειρήσεις) έχει υλοποιήσει ή υλοποιεί μέσω ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων έργα και δράσεις το πολύ 150 εκατ. ευρώ.

Αρκετές από τις προτεινόμενες δράσεις, υλοποιούνται ήδη ή έχουν εξασφαλίσει χρηματοδότηση από το τρέχον ΕΣΠΑ ή από το πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης», όπως είναι κάποια έργα της ΔΕΥΑΙ (πα-

ρακολούθηση δικτύου ύδρευσης, «έξυπνοι» μετρητές), η αναβάθμιση φωτεινών σηματοδοτών της πόλης, η οικιακή κομποστοποίηση, το «Πράσινο Σημείο», οι γωνιές ανακύκλωσης. Αρκετές πάλι συμμετέχουν στο Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, μέσω του οποίου θα διεκδικηθούν πόροι από το ΕΣΠΑ, όπως είχε γίνει και με το προηγούμενο, ανάλογο Σχέδιο.

Για τις αστικές μεταφορές, το κλιματικό σύμφωνο προτείνει ένα δίκτυο λιμναίων συγκοινωνιών με σκάφη που θα έχουν μηδενικές εκπομπές –μια παρόμοια απόπειρα της Περιφέρειας Ηπείρου, στο παρελθόν, κατέληξε στο... πουθενά, όπως, και με εταίρο το ΚΤΕΛ Ιωαννίνων, την αναβάθμιση του σημερινού στόλου των λεωφορείων και επαναδρομολόγηση λεωφορειακών γραμμών. Παρούσα και η πρόταση για δίκτυο τελεφερίκ που θα συνδέει το περιαστικό δάσος με το Κάστρο, το Νησί και τις παραλίμνιες διαδρομές.

Στα της εξοικονόμησης ενέργειας, γίνεται λόγο για τα led στον οδο φωτισμό (με τη 12ετή σύμβαση να «τρέχει» ήδη), για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιριακών υποδομών του Δήμου μέσω του προγράμματος «Ηλέκτρα» –στο οποίο, όμως, ο Δήμος δεν έχει καταθέσει τόσο καιρό ούτε μία πρόταση-, και στην ευαισθητοποίηση των πολιτών για να συμμετάσχουν σε διάφορα προγράμματα.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχουν οι προτεινόμενες δράσεις που σχετίζονται με τη λίμνη. Το κλιματικό σύμφωνο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων πρόταση για επανα-οριοθέτηση της λίμνης, με στόχο να συμπεριληφθούν οι περιοδικά κατακλυζόμενες περιοχές της, με βάση ορθοφωτοχάρτες της δεκαετίας του 1960. Οι περιοχές δηλαδή που βρίσκονται πίσω από τα αναχώματα... Ένα ζήτημα που έχει αποτελέσει μήλον της έριδος επί τουλάχιστον δύο δεκαετίες στα Γιάννενα.

Τελευταία αλλά εξίσου σημαντική πρόταση είναι αυτή των δεντροφυτεύσεων (ο φυσικός τρόπος απορρόφησης διοξειδίου του άνθρακα).

Το κλιματικό σύμφωνο είναι δυναμικό. Μπορεί να αλλάζει και να τροποποιείται, αρκεί να μην ξεφεύγει από τους στόχους.

Το σίγουρο είναι ότι το κλιματικό σύμφωνο περιλαμβάνει μεγάλες προκλήσεις, οι οποίες προϋποθέτουν κάτι σημαντικό: Τη συναίνεση όλων.

Κι αυτό είναι το μεγάλο ερώτημα: Είμαστε σίγουροι-ες ότι υπάρχει;

*Το «ισοδύναμο CO2» αφορά όλα τα αέρια θερμοκηπίου κι όχι μόνο το διοξείδιο του άνθρακα (αλλά και μεθάνιο, υποξείδιο του αζώτου κλπ).

Η διεκδίκηση της... Μανωλιάσας

[ΤΗΣ **ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΑΓΓΕΛΗ**]

Η Μανολιάσα ή Μανωλιάσσα είναι ένα χωριό του Δήμου Ιωαννιτών. Ένας τόπος με υψώματα που αποτέλεσε κρίσιμο πεδίο μάχης για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων, το 1913.

Η ονομασία του χωριού έχει καταγραφεί ως «Μανολιάσα». Ωστόσο, παλιότερα έγγραφα, από τον 19ο αιώνα, καταγράφουν το χωριό ως «Μανωλιάσσα». Ως Μανωλιάσσα το αναφέρουν και διάφοροι λόγιοι, ενώ με αυτή τη γραφή έχει αποτυπωθεί και στο Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη στη Βουλή. Κάτοικοι του χωριού ζητούν να γίνει η μετονομασία του χωριού, να αναγνωριστεί επίσημα, δηλαδή, η ονομασία «Μανωλιάσσα». Μάλιστα, το Δημοτικό Συμβούλιο Ιωαννίνων αποφάσισε, στην τελευταία του συνεδρίαση, να αποδεχτεί το αίτημα των κατοίκων.

Από δω και πέρα, η απόφαση ανήκει στο Συμβούλιο Τοπωνυμίων του υπουργείου Εσωτερικών. Για τη μετονομασία απαιτείται στη συνέχεια έκδοση Προεδρικού Διατάγματος.

Όσο για την προέλευση της ονομασίας της Μανωλιάσας, υπάρχουν διάφορες εκδοχές. Υπάρχουν εκδοχές που θέλουν την ονομασία να βασίζεται σε σύνθετες αρχαίες ελληνικές λέξεις, οι οποίες σημαίνουν «λαμπροφανής» ή «είσοδος φωτός σε κοιλάδα».

Υπάρχουν όμως και εκδοχές που αποδίδουν την προέλευση του τοπωνυμίου σε βλάχικο ανδρωνυμικό. Ο γλωσσολόγος Κώστας Ευ. Οικονόμου στο βιβλίο του «Τα οικωνύμια του νομού Ιωαννίνων-Γλωσσολογική Εξέταση» σημειώνει, χαρακτηριστικά, ότι το τοπωνύμιο πρέπει να θεωρηθεί κυριώνυμο και να αποδοθεί στο αρομανικό ανδρωνυμικό Manoleasa. Σημειωτέον ότι ο Κ. Οικονόμου καταγράφει την ονομασία «Μανολιάσα».

ΣΥΝΑΛΙΕΣ**ΦΕΣΤΙΒΑΛ****18 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ****MEIJSSES**

ΣΥΝΑΛΙΑ του συγκροτήματος MEIJSSES στις 18 Σεπτεμβρίου, στις 21:00, στο υπαίθριο θέατρο της ΕΗΜ.

Είσοδος: 20 ευρώ (προπώληση εισιτηρίων: ticketservices.gr, ticketsioannina).

21 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ**Σωκράτης Μάλαμας**

Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ Μάλαμας έρχεται για συναυλία στα Γιάννενα, στο υπαίθριο θέατρο της ΕΗΜ, στις 21 Σεπτεμβρίου, στις 21:00. Μαζί του η Ιουλία Καραπατάκη και ο Πέτρος Μάλαμας.

Εισιτήριο: 15 ευρώ (www.more.com, ticketsioannina).

22 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ**Δημήτρης Υφαντής**

ΜΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗ βραδιά με τον Δημήτρη Υφαντή διοργανώνει το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννιτών σε συνεργασία με το Ωδείο Ars Nova, τον Πολιτιστικό Σύλλογο «Η Καλλιθέα» Ιωαννίνων και την Κοινότητα Ιωαννίνων την Παρασκευή 22 Σεπτεμβρίου, στις 20:30, στην πλατεία Χατζή, στους Αμπελόκηπους. Ο Δημήτρης Υφαντής θα είναι μαζί με μια οκταμελή συντροφιιά. Είσοδος ελεύθερη.

ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ Fiction Days επιστρέφει για τέταρτη χρονιά στη Βίτσα Ζαγορίου, από 22 έως 24 Σεπτεμβρίου.

Πρόκειται για διεθνείς συναντήσεις τηλεοπτικής μυθοπλασίας, με αντικείμενο τις διασκευές βιβλίων και ταινιών σε τηλεοπτικές σειρές, σε συνεργασία και συμπαραγωγή δύο ευρωπαϊκών μη κερδοσκοπικών οργανώσεων: της Series Balkans από τη Γαλλία και της «επέκεινα χώρα».

Φέτος, οι διοργανωτές εστιάζουν περισσότερο στην ελληνική τηλεοπτική μυθοπλασία.

Την πρώτη μέρα, στις 22 Σεπτεμβρίου, το Zagori Fiction Days θα βρίσκεται στα Γιάννενα.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα, σε συνεργασία με τον Δήμο Ιωαννιτών, στις 14:30, στον πολιτιστικό πολυχώρο «Δημήτρης Χατζής»,

θα προβληθεί το πρώτο επεισόδιο της τηλεσειράς «Η Δασκάλα Με Τα Χρυσά Μάτια». Θα ακολουθήσει κριτική παρουσίαση της τηλεοπτικής διασκευής με αναφορές στο βιβλίο από τον Κώστα Καραβίδα.

Στις 16:30, στον ίδιο χώρο, θα γίνει μια δίωρη συνάντηση με τον Βασίλη Βαμβακά, με την ευκαιρία της δημοσίευσης της συλλογικής μελέτης «Το κουτί//Εικόνες της σύγχρονης Ελλάδας στην ιδιωτική τηλεόραση». Τηλεθεατές όλων των ηλικιών καλούνται να καταθέσουν, δια ζώσης, προσωπικές μαρτυρίες για το πώς παρακολουθούσαν εμβληματικά πρόσωπα και εκπομπές που σφράγισαν την τηλεοπτική πραγματικότητα των τελευταίων τριών δεκαετιών.

Το υπόλοιπο πρόγραμμα εδώ.

24 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ**«Ο τυχαίος θάνατος ενός αναρχικού»**

Η ΘΕΑΤΡΙΚΗ παράσταση «Ο Τυχαίος Θάνατος ενός Αναρχικού» του Ντάριο Φο, σε σκηνοθεσία Γιάννη Κακλέα, με τον Πάνο Βλάχο στον πρωταγωνιστικό ρόλο, έρχεται (και πάλι) στα Γιάννενα, στο υπαίθριο θέατρο της ΕΗΜ, στις 24 Σεπτεμβρίου, στις 21:00. Εκτός από τον Πάνο Βλάχο, παίζουν: Φοίβος Ριμέντας, Ιφιγένεια Αστεριάδη, Κωνσταντίνος Μαγκλάρας, Στέλιος Πέτσος, Παναγιώτης Κατσώλης. Μουσικός επί σκηνής: Βάιος Πράπας. Εισιτήριο: 20 ευρώ. Προπώληση www.more.gr, ticketsioannina

19 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ**Αλ. Τσουβέλας «Best Of»**

Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Τσουβέλας έρχεται με την παράσταση «Best Of» στο υπαίθριο θέατρο της ΕΗΜ, στις 19 Σεπτεμβρίου, στις 21:00. Εισιτήριο: 18 ευρώ (ticketservices.gr, ticketsioannina).

22-23 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ**«Κινούμενα Τοπία» στο Νησί**

Η ΟΜΑΔΑ σύγχρονου χορού A Priori Dance Co παρουσιάζει τη δημιουργία της: «Beyond the Urban| Performing Ecosystems, Κινούμενα τοπία» στο Νησί Ιωαννίνων στις 22 και 23 Σεπτεμβρίου (στις 22 Σεπτεμβρίου, στις 18:00, και στις 23 Σεπτεμβρίου, στις 12:00 και στις 18:00. Συμπράττουν: Ελεονώρα Ηλία, Σόνια Ντόβα, Μαριέλα Νέστορα, Δημήτρης Καραγεώργος, Άννα Παπανικολάου.

ΑΠΟ 23 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Photometria International Photography Festival

ΤΟ PHOTOMETRIA International Photography Festival ετοιμάζεται για τη 15η χρονιά του. Από 23 Σεπτεμβρίου έως 11 Δεκεμβρίου, σε 12 εκθεσιακά σημεία των Ιωαννίνων, η διοργάνωση θα φιλοξενήσει πάνω από 50 καλλιτέχνες. Παράλληλα, θα γίνουν διάφορες ομιλίες και συζητήσεις.

■ **EMERGING ROOTS, PHOTOMETRIA AWARDS 2023**

Στον περιβάλλοντα χώρο του Δημαρχείου Ιωαννίνων. Διάρκεια: 23.9-30.11
Ομαδική έκθεση των 25 επιλεγμένων φωτογραφιών του διαγωνισμού Photometria Awards 2023 «Emerging Roots», με κριτή τον Martin Parr

■ **«ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ, 1986 – 2022», ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΑΛΚΙΔΗΣ**

Στη Δημοτική Πινακοθήκη Ιωαννίνων. Διάρκεια: Διάρκεια: 23.9 – 29.10

■ **«BETWEEN THESE FOLDED WALLS, ΟΥΤΟΡΙΑ», SARAH COOPER AND NINA GORFER**

Στον υπαίθριο χώρο του Ιτς Καλέ. Διάρκεια: 23.9 – 31.10

■ **«THE TRUTH IS IN THE SOIL», ΙΩΑΝΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΑΚΗ**

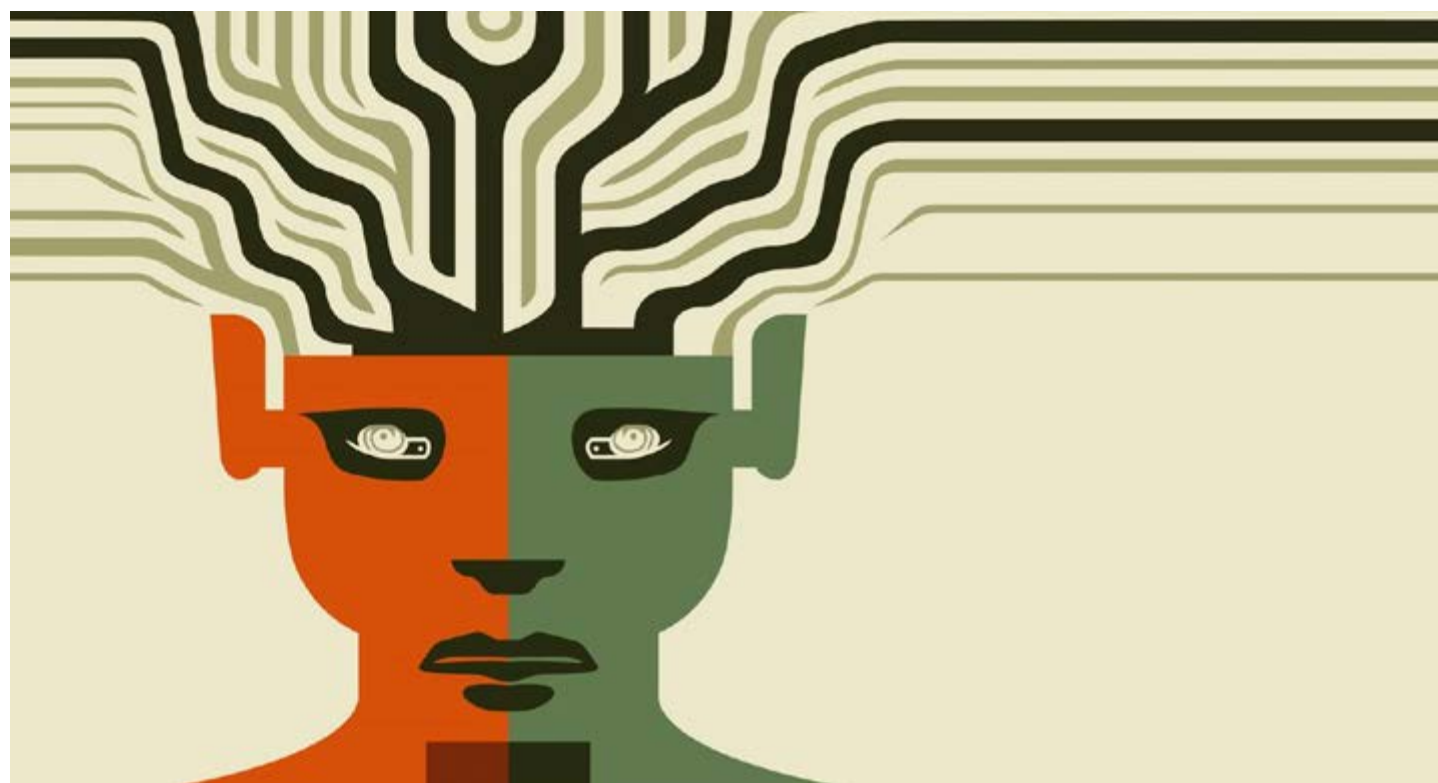
Στο Μουσείο Αργυροτεχνίας. Διάρκεια: 23.9 – 11.12. Σε συμπαραγωγή με το Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς

■ **«FORMA», ALFONSO VIDAL-QUADRAS**

Στον πολιτιστικό πολυχώρο «Δημ. Χατζής». Διάρκεια: 23.9 – 8.10. Με την υποστήριξη της Ισπανικής Πρεσβείας

■ **«Ο ΚΟΣΜΟΣ ΩΣ ΑΝΟΙΧΤΟ ΣΤΟΥΝΤΙΟ», ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΙΚΑΙΑΚΟΣ**

Στην Gallery 3Portes (Αραβαντινού 5). Διάρκεια: 23.9 – 23.10. Σε συνεργασία με

το MOMus – Μουσείο Φωτογραφίας της Θεσσαλονίκης

■ **«ΕΔΩ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ», ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΣΑΡΡΗΚΩΣΤΑΣ**

Στο Photometria Photography Center (PPC) (21ης Φεβρουαρίου 184). Διάρκεια: 23.9 – 10.12

■ **«HOMO SAURUS», NOEMI COMI**

-1 Gallery, The Lounge Bar (Πλατεία Πάργης). Διάρκεια: 23.9 – 30.11

■ **«ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ...», ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΜΑΡΑ**

Στο Ίδρυμα Ιωσήφ και Εσθήρ Γκανή (Σούτσου 26). Διάρκεια: 25.9 – 20.10

■ **PARALLEL VOICES**

Στον αύλειο χώρο του αρχοντικού Πυρσινέλλα. Διάρκεια: 23.9 – 30.11. Ομαδική έκθεση των 9 επιλεγμένων φωτογραφικών σειρών του διαγωνισμού Parallel Voices: Φωτεινή Ζαγλάρα (GR), Αλέξανδρος Ζαφειρίδης (GR), Βασίλης Ντασπούλος (GR), Γιώργος Σκουλούδης (GR), Αριάδνη Φυτοπούλου (GR), Oskar Alvarado (ES), Tobias Gambaro (AT), O Young Kwon (DE), Cinzia Laliscia (IT)

■ **STUDENT AWARDS 2023**

Στο CompArt Factory (Αραβαντινού 6, εντός στοάς). Έκθεση των 4 καλύτερων portfolios του διαγωνισμού Photometria Student Awards 2023. Διάρκεια: 23.9 – 8.10

■ **«ENTEFXIS»**

21ης Φεβρουαρίου 182 (δίπλα από το PPC). Ομαδική έκθεση φωτογραφίας 20 φωτογραφικών ομάδων του δικτύου «ENTEYΞΙΣ». Διάρκεια: 23.9 – 8.10

■ **«A GLIMPSE OF»**

Στο Photometria Photography Center (PPC) (21ης Φεβρουαρίου 184). Έκθεση φωτογραφικών βιβλίων. Επιμέλεια: Zoetrope Athens (Γιώργος Γιατρομανωλάκης, Αλεξάνδρα Σαλίμπα). Διάρκεια: 23.9 – 22.10

Η είσοδος σε όλες τις εκθέσεις είναι ελεύθερη.

Γιάννενα
Νέα εποχή

Δημήτρης Παπαγεωργίου
Υποψήφιος Δήμαρχος Ιωαννίνων

Τα Γιάννενα
ΜΠΡΟΣΤΑ!

«Πιστεύω στην κοινωνική αναστάτωση και στο δημιουργικό πρόβλημα», είχε πει κάποτε ο Ράστιν.

Το «Rustin», σε σκηνοθεσία του βετεράνου σκηνοθέτη του θεάτρου και του κινηματογράφου Τζορτζ Γουλφ, είναι η πρώτη αφηγηματική ταινία από την Higher Ground, την εταιρεία παραγωγής του Μπαράκ και της Μισέλ Ομπάμα. Με επικεφαλής μια δυναμική ερμηνεία του Ντομίνγκο που ήδη θεωρείται πιθανή υποψηφιότητα για Όσκαρ καλύτερου ηθοποιού, το «Rustin» έχει ως στόχο να τιμήσει έναν κομβικό, αλλά υποτιμημένο ήρωα των πολιτικών δικαιωμάτων.

Ο Ράστιν, ο οποίος πέθανε το 1987, ήταν ένας ανοιχτά ομοφυλόφιλος μαύρος άνδρας, ο οποίος έζησε μια εποχή που το να είσαι είτε το ένα είτε το άλλο ήταν αρκετό για να φυλακιστείς. Το 1953, πέρασε 50 ημέρες στη φυλακή και καταχωρήθηκε ως σεξουαλικός παραβάτης - μια καταδίκη που αμνηστεύτηκε μετά θάνατον το 2020 από τον κυβερνήτη της Καλιφόρνιας Γκάβιν Νιούσομ.

Ο Γουλφ, μια σημαντική θεατρική προσωπικότητα που σκηνοθέτησε το έργο του Τόνι Κούσερ «Άγγελοι στην Αμερική (Millennium Approaches) και το βραβευμένο με Πούλιτζερ «Topdog/Underdog» της Σούζαν-Λόρι Παρκς και δημιούργησε το μιούζικαλ «Bring in 'Da Noise, Bring in 'Da Funk», αρχικά προσελκύστηκε από τον Ράστιν ως θέμα αφού έμαθε γι' αυτόν ενώ εργαζόταν ως δημιουργικός διευθυντής για το Εθνικό Κέντρο για τα Πολιτικά και Ανθρώπινα Δικαιώματα στην Ατλάντα. Ο Γουλφ, ο ίδιος μαύρος και ομοφυλόφιλος, ταύτιστηκε έντονα με την αίσθηση του σκοπού του Ράστιν.

Ο Ράστιν, ένας Κουάκερος που μεγάλωσε στην Πενσυλβάνια, ήταν γνωστό ότι ήταν δύσκολο να τον εντοπίσει κανείς. Ο νόθος γιος ενός μετανάστη από τις Δυτικές Ινδίες, ήταν κομμουνιστής, στη συνέχεια σοσιαλιστής και ειρηνιστής που πίστευε ακράδαντα στη μη βίαιη διαμαρτυρία. Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, πέρασε 28 μήνες στη φυλακή επειδή αρνήθηκε τη στρατιωτική θητεία. Αργότερα, έγινε εξέχων υποστηρικτής του Ισραήλ.

Πάνω δεξιά ο Μπάγιαρντ Ράστιν κατά τη διάρκεια συνέντευξης Τύπου στη Νέα Υόρκη στις 24 Αυγούστου 1963, δείχνει ένα χάρτη με τη διαδρομή της πορείας για τα πολιτικά δικαιώματα στις 28 Αυγούστου 1963. Πάνω αριστερά ο Κόλμαν Ντομίνγκο ως Μπάγιαρντ Ράστιν σε μια σκηνή από το «Rustin»

Μετά από προσωπικές εμπειρίες διακρίσεων, δεσμεύτηκε για την εξάλειψη του διαχωρισμού. Ο Ράστιν βοήθησε στην οργάνωση των πρώτων διαδρομών για την ελευθερία και κάποτε πέρασε 22 ημέρες σε μια αλυσοδεμένη συμμορία στη Βόρεια Καρολίνα, αφού συνελήφθη σε μια διαδρομή. Υπήρξε κεντρικός σχεδιαστής του μοιχοτάζ λεωφορείων του Μοντγκόμερι το 1955-1956. Ο πρώην πρόεδρος Ομπάμα, ο οποίος απένειμε στον Ράστιν το Μετάλλιο Ελευθερίας του Κογκρέσου το 2013, έκανε κάποιες υποδείξεις στον Γουλφ αφού είδε ένα απόσπασμα της ταινίας.

ΣΤΙΣ 17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΣΤΟ NETFLIX

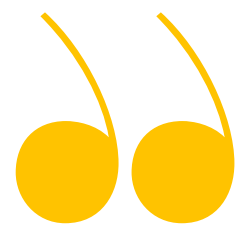
Η ταινία «Rustin», η οποία θα προβληθεί σε επιλεγμένες αίθουσες στις 3 Νοεμβρίου και θα φτάσει στο Netflix στις 17 Νοεμβρίου, είναι η δεύτερη συνεχόμενη ταινία του Γουλφ για την υπηρεσία streaming, μετά την υποψήφια για Όσκαρ ταινία «Ma Rainey's Black Bottom (Η Θρυλική Μα Ρέινι)». Στην ταινία

του 2020 πρωταγωνιστεί ο Τσάντγουικ Μπόσεμαν σε μια από τις τελευταίες του ερμηνείες.

Το «Rustin» δραματοποιεί τις φρενέριες εργασίες ενόψει της Πορείας στην Ουάσινγκτον για την Εργασία και την Ελευθερία και την εξισορρόπηση από τον Ράστιν πολλών ανταγωνιστικών παρατάξεων, από την NAACP μέχρι τα εργατικά συνδικάτα και τις αστυνομικές δυνάμεις. Στο υποστηρικτικό καστ συμμετέχουν ο Κρις Ροκ ως ο διευθυντής της NAACP Ρόι Ουίλκινς, ο Τζέφρι Ράιτ ως ο βαπτιστής πάστορας Άνταμ Κλάιτον Πάουελ Τζ., η Όντρα ΜακΝτόναλντ ως η ακτιβίστρια Έλα Μπέικερ και ο Αμλ Αμίν ως ο Κινγκ.

«Οι άνθρωποι δεν θυμούνται ποτέ τη δουλειά. Είναι η συλλογικότητα», λέει ο Γουλφ «Όταν ένα άτομο εκφωνεί έναν από τους μεγαλύτερους ρητορικούς λόγους που έχουν γίνει ποτέ στην ιστορία αυτής της κομπτείας, είναι απολύτως κατανοητό. Αλλά αυτή η αίσθηση της συλλογικότητας και του τι χρειάζεται για να γίνει αυτό το πράγμα πρέπει να τιμηθεί».

Με επικεφαλής μια δυναμική ερμηνεία του Ντομίνγκο, το «Rustin» έχει ως στόχο να τιμήσει έναν κομβικό, αλλά υποτιμημένο ήρωα των πολιτικών δικαιωμάτων

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

«Ο αγαπών σε, Μίτιας»

**Ο ΑΓΑΠΩΝ ΣΕ,
ΜΙΤΙΑΣ**
Μ. ΚΑΡΑΓΑΤΣΗΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

Κανέννας ενδεχομένως από τους πεζογράφους της πολυσυζητημένης γενιάς του 1930 δεν έχει αντέξει τόσο στον χρόνο όσο ο Μ. Καραγάτσης (αλλιώς και Μίτιας). Προικισμένος αφηγητής, μυθιστοριογράφος με πλούσια φαντασία και δεινός ζωγράφος χαρακτήρων, ο Καραγάτσης, που έγραψε επίσης πολλά κείμενα για εφήβους ή παιδιά, διαβάζεται εδώ και πολλές δεκαετίες από διαδοχικές γενιές αναγνωστών, ενώ πολύχρονο είναι και το ενδιαφέρον της φιλολογίας και της κριτικής, οι οποίες κατ' επανάληψη τον έχουν τιμήσει, μέχρι και τις ημέρες μας, σε μελέτες, αφιερώματα λογοτεχνικών περιοδικών και επιστημονικά συνέδρια. Ένας τόμος, ο οποίος κυκλοφόρησε πρόσφατα από την Εστία, με επιμέλεια της Χριστίνας Ντουνιά, υπό τον τίτλο «Ο αγαπών σε, Μίτιας», τον φέρνει τώρα στο επίκεντρο της προσοχής ως επιστολογράφο και ημερολογιογράφο, με ημερολογιακές εγγραφές και με επιστολές του, μεταξύ 1928 και 1933, προς τον Γιώργο Ρωμανό, που αργότερα θα γίνει γνωστός Αθηναίος δικηγόρος, και προς τον Νίκο Καλαμάρη ή Νικόλαο Κάλας, που θα διακριθεί στο μέλλον ως ποιητής και κριτικός της γενιάς του 1930, αλλά και ως θεωρητικός της τέχνης με διεθνή απήχηση.

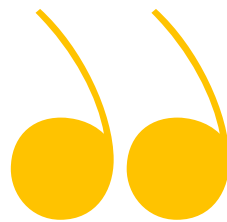
Είναι όλοι τους πολύ νέοι, ψάχνουν και οι τρεις τον εαυτό τους και την ταυτότητά τους, το αίμα και το πνεύμα βρίσκονται σε αναβρασμό και τα πάντα γίνονται φανερά στις επιστολές του Μίτιας, που εκφράζεται ήδη με αθυρόστομο, παιγνιώδη και συχνά σαρκαστικό και αυτοσαρκαστικό τρόπο, περιγελώντας φίλους και εχθρούς. Ο Καραγάτσης παροτρύνει τον Ρωμανό να ξεφύγει από τον νομικό του κόσμο και να απολαύσει τη λογοτεχνία και τις τέχνες στη Γερμανία, όπου και σπουδάζει, ενώ υπολήπτεται βαθιά τον Καλαμάρη, αν και εξαρχής κάτι τον κρατάει σε απόσταση από την προσωπικότητά του.

Επιστολές του Καραγάτση έχουν δημοσιευτεί από την Εστία το 1919, τις έχει επιμεληθεί η Λίζυ Τσιριμώκου, με τίτλο «Αλληλογραφία δύο ερωτευμένων. Τον καιρό του Γιούγκερμαν, 1935-1937», και από την Άγρα το 2010, σε επιμέλεια της Μαίρης Μικέ, υπό τον τίτλο «Αλληλογραφία Νίκου Καβαδία Μ. Καραγάτση». Στην «Αλληλογραφία δύο ερωτευμένων» ο Καραγάτσης επικοινωνεί με τη γυναίκα του και εικαστικό Νίκη Καραγάτση (Νίκη

Καρυστινάκη τότε), την πρώτη περίοδο του γάμου τους, από το 1935 μέχρι το 1937, όταν είναι πολύ ερωτευμένοι, με την κόρη τους Μαρίνα νεογέννητη και με το πρόσωπο του πατέρα να λάμπει από χαρά πάνω από το πρόσωπο του μικρού κοριτσιού. Αυτά γίνονται τις παραμονές που θα αρχίσει να δημοσιεύεται ο «Γιούγκερμαν», εν έτει 1938, εκείνο, όμως, που πρωτίστως παρακολουθούμε είναι ο ιδιωτικός βίος του νιόπαντρου Καραγάτση. Η αλληλογραφία με τον Καβαδία ξεκινάει το 1939, όταν ο ίδιος υπηρετεί τη στρατιωτική του εκπαίδευση στην Ξάνθη, και σταματά το 1965, μία πενταετία αφότου έχει πεθάνει ο Καραγάτσης, με έναν απόηχο: ο φίλος του επικοινωνεί λίγες ημέρες μετά την Πρωτοχρονιά με τη Νίκη, για να της κοινοποιήσει τη θαλασσινή μελαγχολία του, αλλά και για να της αραδιάσει μερικά από τα λατρεμένα τους ζωγραφικά ονόματα. Αμφότεροι οι συγγραφείς γοπετεύονται από το ζην επικινδύνως: ο Καραγάτσης πλάθοντας αυτοκαταστροφικούς μυθιστορηματικούς ήρωες, ο Καβαδίας ρίχνοντας επί ματαιώ μπιτόλιες στο θαλασσινό νερό. Το πλαίσιο, πάντως, των επιστολών παραμένει κι εδώ ιδιωτικό. Τα γραπτά που περιέχονται στο «Ο αγαπών σε, Μίτιας» δεν είναι παιχνίδια με τις λέξεις ενός ερωτευμένου, ούτε υφολογικές ασκήσεις μεταξύ ομοτέχνων, όπως στους δυο παλαιότερους επιστολογραφικούς τόμους, αλλά ξεχωρίζουν για τις λογοτεχνικές τους αιχμές, σε συνάρτηση αυτήν τη φορά με το πρώτο μυθιστόρημα του Καραγάτση «Ο συνταγματάρχης Λιάπκιν» (1933), αλλά και πάλι με τον «Γιούγκερμαν», τον οποίο ο συγγραφέας συλλαμβάνει εκείνη ακριβώς την εποχή. Η Ντουνιά δείχνει με απόλυτη σαφήνεια στο επίμετρό της ότι στη νιότη του ο Καραγάτσης υιοθετούσε με θέρμη τις ιδέες της Αριστεράς, όπως προκύπτει και από τα γράμματα, και πως υπερασπιζόταν αναλόγως τον «Συνταγματάρχη Λιάπκιν» ως κοινωνικοπολιτικό μυθιστόρημα για την οικονομική κατάσταση της Θεσσαλίας (τις αυτοβιογραφικές και δη ερωτικές αναφορές του Καραγάτση στον «Γιούγκερμαν» υποδεικνύει μια πικρή αισθηματική ιστορία των επιστολών). Η διαφωνία από ένα σημείο και μετά του Καραγάτση με τον Καλαμάρη, ορατή στις επιστολές και στις ημερολογιακές εγγραφές, που αργότερα εξελίχθηκαν σε διηγήματα, οφείλεται στο ότι ο Μίτιας θεωρεί τον αλλοτινό του φίλο δέσμιο της αφαιρετικής έκφρασης του μοντερνισμού, ενώ ο ίδιος δίνει μάχες υπέρ του ρεαλισμού και των δυνατοτήτων να απεικονίζει εις βάθος και με ακρίβεια την πραγματικότητα. Ο Καραγάτσης μπαίνει έτσι στα χωράφια και της λογοτεχνικής Αριστεράς και τα ομόλογα περιδικά του καιρού, όπως οι «Νέοι πρωτοπόροι», δεν το αγνοούν κατά το παραμικρό. Στα ημερολόγια του εξάλλου ο Καραγάτσης δεν διστάζει να τα βάλει με διακεκριμένες μορφές της γενιάς του ή και με κατά τι προγενέστερους: τον ενοχλεί ο βερμπαλισμός του Σικελιανού και η πόζα του Θεοτοκά πλην σέβεται το έργο του Μυριβίλη, ακόμα κι αν πιστεύει πως είναι κακότεχνο.

ΑΠΕ-ΜΠΕ

Ένας τόμος υπό τον τίτλο «Ο αγαπών σε, Μίτιας», φέρνει τον Καραγάτση στο επίκεντρο της προσοχής ως επιστολογράφο και ημερολογιογράφο, με ημερολογιακές εγγραφές και με επιστολές του, μεταξύ 1928 και 1933, προς τον Γιώργο Ρωμανό

ΕΝΑ ΑΛΜΠΟΥΜ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Καλύτερα να μείνουμε δυσο ξένοι

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Το 1984 οι Deep Purple είχαν διασπαστεί σε διάφορα κομμάτια, ήδη για μια δεκαετία περίπου: Η πλειοψηφία τους ήταν στους Whitesnake, ο Μπλάκμορ απέλυε κόσμο στους Rainbow, ο Γκίλαν είχε ατυχώς περάσει από τους Sabbath, ο Μπόουλιν είχε πεθάνει.

Κάπου εκεί λοιπόν, αποφασίσανε να ξανασυναντηθούν, με τη MkII σύνθεση, αυτή που γνώρισε ο κόσμος και αγάπησε να αντιπαθεί ή κυρίως τη λάτρευε, ως μια εξαιρετική εκδοχή του «λαϊκού χαρντ ροκ».

Και πάλι, η ισορροπία του τρόμου φαινόταν στα credits του δίσκου, όπου ο Γκίλαν πάλευε με τον

μοναρχικό Μπλάκμορ, ο οποίος δεν ήθελε να αποδίδονται... σοσιαλιστικά όλα τα κομμάτια, σε όλα τα μέλη της μπάντας.

Και όμως, ο δίσκος ήταν ένας από τους καλύτερους των Purple. Όχι τόσο καλός όσο οι τρεις πρώτοι, τρία underdogs της βρετανικής ψυχεδέλειας, ούτε τόσο ισοπεδωτικός όσο το In Rock. Ήταν όμως η απόδειξη ότι οι DP ήταν, αφενός μονόλιθοι της μουσικής ικανότητας, αφετέρου είχαν ακόμα την ικανότητα να γράφουν ωραία κομμάτια.

Παρόλα τα ζητήματα της παραγωγής (το Rolling Stone την έκραξε σημαντικά και πρότεινε εξωτερικό παραγωγό και όχι τον αειθαλή μπασίστα της μπάντας, Ρότζερ Γκλόβερ), τόσο η σύνθεση, όσο και η ψυχή της μπάντας, φαίνεται ότι είχε επιστρέψει στις χρυσές μέρες των '70s.

Τρία κομμάτια έγιναν επιτυχίες: Το Knocking at your Back Door, ένα κλασικό feelgood purple κομμάτι, το Nobody's Home που ήταν και παλιότερη σύνθεση και το ομώνυμο, το Perfect Strangers.

Η επιστροφή των Purple χαιρετίστηκε εκεί που βασικά ζούσε και ανέπνεε η μπάντα: στα live. Η περιοδεία τους, ειδικά στις ΗΠΑ, ήταν μεγάλη επιτυχία και το συγκρότημα είχε καταφέρει να καβαλήσει το «μεταλλικό» μουσικό ρεύμα της εποχής.

Η συνέχεια δεν ήταν ανάλογη, καθώς ο τίτλος, Perfect Strangers, αντικατόπτριζε τις σχέσεις του Γκίλαν και του Μπλάκμορ. Σήμερα, 39 ολόκληρα χρόνια μετά, που συνεχίζουν να περιοδεύουν στα 70φεύγα τους, κρατάνε μια θέση στο συναυλιακό setlist για το Perfect Strangers...

NINA SIMONE

Η νέα βασίλισσα των Desert Island Discs

Η Αμερικανίδα τραγουδίστρια και πιανίστρια της τζαζ είναι ο πρώτος μαύρος που γίνεται ο πιο επιλεγμένος καλλιτέχνης μιας χρονιάς στις οκτώ δεκαετίες της ραδιοφωνικής εκπομπής του BBC, όπως αποκαλύπτει η ανάλυση περισσότερων από 3.200 επεισοδίων από τον Guardian. Καλεσμένοι από τον John Legend μέχρι την Adele και την αναπληρώτρια γενική γραμματέα του ΟΗΕ, Winnie Byanyima, επέλεξαν τις μελωδίες της πέρυσι, βοηθώντας τη Simone, μια ερμηνεύτρια με «απερίσκεπτη, φλογερή αξιοπρέπεια» σύμφωνα με τον κριτικό τζαζ του Guardian, να κρατήσει την κλασική μουσική μακριά από την πρώτη θέση.

Ενώ αποσπάσματα από τον Μεσσία του Χαίντελ και τον Γάμο του Φίγκαρο του Μότσαρτ παραμένουν οι πιο δημοφιλείς επιλογές στην 81χρονη ιστορία του προγράμματος, η ροκ και η ποπ είναι πλέον πιο δημοφιλείς από την κλασική μουσική, με το Ghost Town των Specials και το Sultans of Swing των Dire Straits να

βρίσκονται στην κορυφή των πιο δημοφιλών επιλογών τραγουδιών από το 2020.

Το 2020, τη χρονιά των διαδηλώσεων Black Lives Matter, η Simone ανέβηκε στην κορυφή των πιο επιλεγμένων καλλιτεχνών μαζί με τον Bowie, τους Rolling Stones και τον Μότσαρτ. Η επακόλουθη σόλο κυριαρχία της ντίβας της τζαζ, γεννημένης στη Βόρεια Καρολίνα, έρχεται καθώς όλο και περισσότεροι μαύροι καλούνται ως καλεσμένοι στην εκπομπή, την οποία πλέον παρουσιάζει η Lauren Laverne.

Από την αρχή του 2020, 17 καλεσμένοι έχουν επιλέξει 12 διαφορετικά κομμάτια της Simone. Αυτά κυμαίνονται από τη δική της εκδοχή του Strange Fruit, ένα τραγούδι για τα ρατσιστικά λιντσαρίσματα στον αμερικανικό Νότο που είχε ηχογραφήσει παλαιότερα η Billie Holliday, το οποίο, σύμφωνα με τα λόγια της Simone, «σκίζει τα σωθικά για το τι έχουν κάνει οι λευκοί στους ανθρώπους μου σε αυτή τη χώρα», μέχρι τις δικές της εκδοχές στο Baltimore του Randy Newman και στο Here Comes the Sun των Beatles.

Η Simone έρχεται να προστεθεί στους Beatles, τους Queen, τον Frank Sinatra και τη Joni Mitchell μεταξύ των μοναδικών μη κλασικών καλλιτεχνών που βρίσκονται στην κορυφή των playlists κάθε χρόνο, στις οποίες επί δεκαετίες κυριαρχούσαν οι Handel, Mozart, Tchaikovsky, Beethoven και Bach. Η αγάπη της Simone για τον τελευταίο, είπε στα απομνημονεύματά της, «με έκανε να αφιερώσω τη ζωή μου στη μουσική».

Οι επιλογές κλασικής μουσικής έχουν μειωθεί από πάνω από το ήμισυ των επιλογών τραγουδιών τη δεκαετία του 1990 σε λιγότερο από 10% πέρυσι. Η ροκ αποτελεί πλέον τη μεγαλύτερη ενιαία κατηγορία - αντιπροσωπεύοντας μία στις πέντε επιλογές.

Τα τελευταία χρόνια, υπάρχει περισσότερη ραπ, χιπ-χοπ και grime - με το Lose Yourself του Eminem και το Fight the Power των Public Enemy να αποδεικνύονται τα πιο δημοφιλή κομμάτια. Ωστόσο, τα ποσοστά αυτά, με στοιχεία για τα είδη που αντλούνται από την υπηρεσία streaming Spotify, παραμένουν χαμηλά.

ΟΙ ΠΙΟ ΔΗΜΟΦΙΛΕΙΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

2012	Wolfgang Amadeus Mozart
2013	Mozart
2014	Johann Sebastian Bach
2015	Bach
2016	The Beatles
2017	Queen, The Beatles
2018	Mozart
2019	Bach, Joni Mitchell, Mozart
2020	Nina Simone, David Bowie, the Rolling Stones and Mozart
2021	Mozart
2022	Nina Simone